

Luizenprotocol

ODBS Pieterskerkhof

Utrecht

December 2017

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Luizen...	2
Achtergrondinformatie	3
Behandeling	5
1. Kammen	5
2. Kammen in combinatie met gebruik van een antihooftluismiddel	5
Protocol voor luizenwerkgroep	7
Luizenwerkgroep	7
Luizencontroles	7

Luizen...

Vrijwel elke school krijgt wel eens te maken met hoofdluis. Op plaatsen waar veel mensen samen zijn kunnen deze beestjes gemakkelijk van de ene op de andere persoon overgedragen worden. De school is, ongewild, zo'n plaats.

Of je luizen krijgt heeft niks met hygiëne te maken, ze zitten net zo lief op een ongewassen als op een net gewassen hoofd. Iedereen kan luizen krijgen. Het is dus niks om je voor te schamen, en niemand hoeft zich iets te verwijten als een kind hoofdluis heeft opgelopen.

Gelukkig rust op onze school geen taboe op het hebben van luizen.

Hoewel luizen onschadelijk zijn kunnen ze wel jeuk veroorzaken, en door het krabben infecties. Daarom dienen ze bestreden te worden. Wij zijn van mening dat zowel ouders als school zorg moeten dragen voor de bestrijding van hoofdluis.

Op ODBS Pieterskerkhof is een luizenwerkgroep opgericht. Deze bestaat uit een coördinator en hulpouders, die vóór iedere schoolvakantie de kinderen controleren op luizen. Bij een positieve uitslag worden ouders direct geïnformeerd en worden ouders van klasgenootjes verzocht thuis te controleren dan wel te behandelen. Daardoor wordt verdere verspreiding zoveel mogelijk voorkomen.

Als je bij je eigen kind hoofdluizen ontdekt is het erg belangrijk dat je dit zo snel mogelijk doorgeeft aan de leerkracht of de luizencoördinator en gelijk begint met behandelen.

Hoe je dit het beste kan doen lees je verderop. Waarschuw ook de ouder/verzorgers van vriendjes/vriendinnetjes, een logeetje, sportverenigingen etc. zodat daar ook gecontroleerd kan worden.

Om hoofdluis goed te kunnen bestrijden is het van belang wat meer te weten over de luis en zijn kenmerken en eigenschappen. Daarover lees je hierna.

Achtergrondinformatie

De hoofdluis is een parasiet die zich bij voorkeur op de warme, vochtige behaarde plekken op het hoofd nestelt; achter de oren, in de nek of onder een pony.

Een volwassen luis is ca. 3 mm groot, bruin-grijs van kleur en leeft gemiddeld 20 tot max 31 dagen.

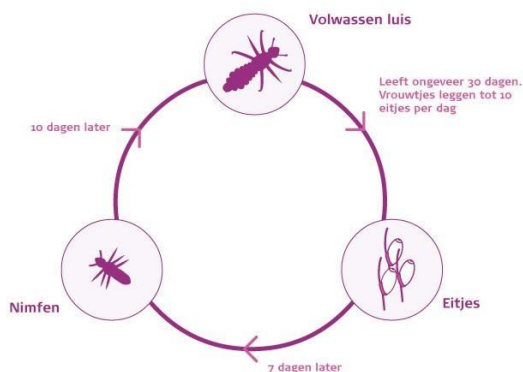

Luizeneitjes heten neten en zijn ongeveer 0,8 mm groot. Ze worden door het vrouwtje vlakbij de haarinplant op het haar vastgeplakt met een niet in water oplosbare kitstof.

Een neet heeft een doorzichtig schilletje en de larve die erin zit is donkerbruin van kleur. Daardoor oogt de neet bruin. Nadat het eitje is uitgekomen blijft het doorzichtige/witte schilletje over.

Witte neten zijn dus lege eitjes, bruine neten zijn eitjes met een –mogelijk levend- larfje erin.

Neten groeien met het haar mee (ca. 1 cm per maand), dus hoe verder van de hoofdhuid, hoe meer kans dat het om een lege of dode neet gaat.

Na 7-10 dagen komt er uit het ei een nimf. In het begin net zo klein als de neet en lijkend op een bewegend stofdeeltje. De poten van een nimf zijn nog niet ontwikkeld waardoor ze niet op het haar maar over de hoofdhuid lopen. Hierdoor worden ze vaak gemist door de netenkam.

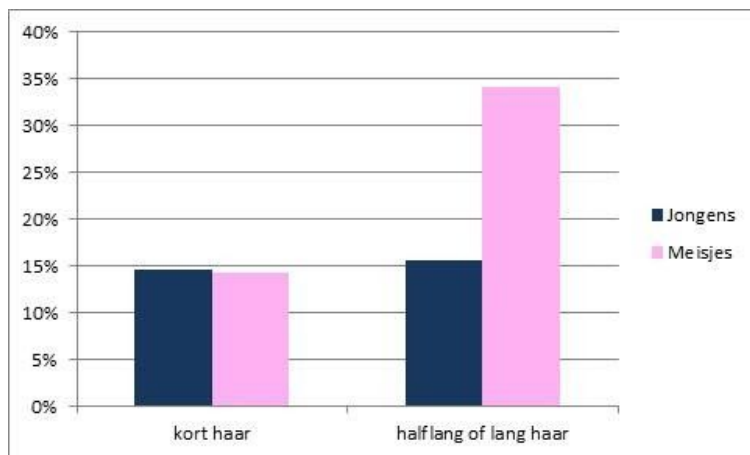
In gemiddeld 9 dagen groeit de nimf uit tot volwassen luis, die weer eitjes gaat leggen. Een vrouwtje legt zo'n 5 eitjes per dag en kan in haar volwassen leven dus tussen de 100 en 150 eitjes leggen!

Luizen kunnen niet springen of vliegen, maar alleen overlopen bij direct haar-haarcontact. Een luizenbesmetting kan dus niet optreden via borstels, jassen, mutsen of kleding.

Een hoofdluis drinkt gemiddeld 5 keer per dag **bloed** van zijn gastheer. Verder heeft hij de **warmte** en **vocht** van zijn gastheer nodig. Zonder deze 3 elementen kan hij max 48 uur overleven. Maar ver voor die tijd is hij al te verzwakt om zich te kunnen voortplanten.

Als de luis drinkt brengt hij wat speeksel in het wondje aan. Dit speeksel veroorzaakt de jeuk, maar alleen bij mensen die er allergisch voor zijn!! Het gaat hierbij om minder dan 50%! Jeuk treedt meestal pas op 1 tot 2 weken na de besmetting. Deze periode wordt als de incubatieperiode beschouwd. Kinderen met een permanente infestatie van luizen hebben vaak weinig of geen last van jeuk.

Hoofdluis komt ruim 2 keer zo vaak voor bij meisjes als bij jongens.

De meeste meldingen zijn afkomstig van meisjes met halflang of lang haar.

De minste meldingen komen van meisjes met kort haar.

Er is geen verschil in aantal meldingen tussen jongens met kort en jongens met langer haar.

Diagnostiek

De aanwezigheid van luizen kan worden vastgesteld door het haar te kammen met een fijntandige kam –liefst van metaal- boven een stuk wit papier. De luizen vallen daarbij op het papier. Inspectie van de haren alleen, zonder kammen, is niet toereikend.

Wanneer bij een kind luizen worden aangetroffen is het van belang dat **ook de overige gezinsleden** worden gecontroleerd en zo nodig behandeld.

Hieronder wordt uitgelegd hoe het kammen in zijn werk gaat.

Behandeling

Als hoofdluis wordt ontdekt, is het belangrijk om meteen te beginnen met een grondige aanpak. Want zolang er luizen of nog niet uitgekomen neten op het hoofd zitten, blijft hoofdluis besmettelijk. De behandeling bestaat uit bestrijden én herbesmetting voorkomen.

1. Kammen

Gedurende 14 dagen dient het haar **dagelijks** gekamd te worden met een fijntandige kam (verkrijgbaar bij de drogist). Het kammen gaat als volgt:

- Maak het haar door en door nat. Verdeel crèmespoeling door het haar.
- Bescherm de ogen met een washandje en kam dan eerst met een gewone kam de klitten weg.
- Pak dan de netenkam en kam al het hoofdhaar, pluk voor pluk, vanaf de haarwortel. Begin bij het ene oor en pak na elke kambeweging een pluk in de richting van het andere oor. Vastgeplakte neten kun je eventueel losweken door te deppen met azijn.
- Veeg tijdens de kambeurt de kam regelmatig af aan een witte papieren servet of zakdoek.
- Spoel de crèmespoeling uit en maak de kammen schoon (5 minuten uitkoken of ontsmetten met alcohol (70%)).

2. Kammen in combinatie met gebruik van een antihooftluismiddel

In Nederland zijn antihooftluismiddelen beschikbaar in de vorm van een lotion of shampoo. Deze middelen zijn verkrijgbaar bij drogist of apotheek en doden aanwezige luizen door chemische inwerking (malathion en permethrine) of fysische ademwegbelemmering (dimeticon).

Middelen op basis van dimeticon hebben de voorkeur omdat zij geen insecticiden bevatten en omdat er geen resistentie tegen kan ontstaan.

Wanneer met een antihooftluismiddel wordt behandeld **moet *gelijktijdig begonnen worden met dagelijks kammen gedurende 14 dagen*** .

Omdat de middelen minder effectief zijn tegen neten dient de behandeling volgens de instructie van de fabrikant na 7-9 dagen herhaald te worden zodat ook tussentijds uitgekomen luizen worden gedood.

De luizenwerkgroep van Pieterskerkhof beveelt aan als behandeling:

14 dagen kammen in combinatie met 'Nyda'

Nyda is een antiluisenmiddel met een hoog percentage dimeticon, dat een afsluitend laagje over de hoofdluis vormt, waardoor de ademhalingsorganen van de hoofdluis worden afgesloten en de hoofdluis verstikt. Nyda is verkrijgbaar in verpakkingen van 50ml. en 100ml.

Aangezien de behandeling na een week herhaald moet worden heb je al gauw de grootverpakking nodig. Zeker wanneer meerdere gezinsleden behandeld moeten worden is deze laatste een stuk voordeliger.

Met drogisterij Woortman op Neude 3 is **10% korting** afgesproken voor iedereen van het Pieterskerkhof.

Ondanks kammen of antiluismiddelen blijven neten vaak plakken aan de haren. Je kunt de lijm waarmee ze vastzitten oplossen door een mengsel van azijn en water.

Het is belangrijk om regelmatig bij het hele gezin na te gaan of er iemand luizen heeft (bijv. 1x per week).

Voordat een ander de luizenkam gebruikt moet deze eerst worden schoongemaakt met alcohol (70%).

Het ontsmetten van kleding, beddengoed, sjaals, knuffels etc. door te wassen, bevriezen of stofzuigen is niet nodig. Het is nooit bewezen dat luizen op deze wijze overlopen van de een naar de ander.

NB. Het is belangrijk om de luizen uit de taboesfeer te halen en hierover openlijk te praten met kinderen. Hoofdluis is beslist geen drama en iedereen kan het krijgen. Als kinderen luizen hebben mag hen dit gerust worden medegedeeld.

Er is hoofdluis geconstateerd!

**CONTROLEER THUIS ÓÓK
ALLE HOOFDEN!**

